

Kommunfullmäktige

§ 144

Dnr KS 2019-00462 3.2.1.4

Utöka naturreservatet Rya åsar

(Kommunfullmäktiges tryckta handlingar 2021, nr 113, sid B 3596)

Kommunfullmäktiges beslut

Utan omröstning beslutar Kommunfullmäktige:

Utöka Naturreservatet Rya åsar.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Björn Qvarnström (SD), Crister Spets (SD), Olle Engström (SD), Kristian Silbvers (SD), Andreas Exner (SD), Ann-Charlotte Blomqvist (SD), Eva Eriksson (SD), Jan Nilsson (SD), Leif Häggblom (SD), Anders Alftberg (SD) till förmån för reservationen i Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens beslut 2021-06-21, § 293

Kommunstyrelsen beslutar med 11 röster mot 2 föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Utöka Naturreservatet Rya åsar.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) till förmån för sitt yrkande att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta: Kommunstyrelsen beslutar att ärendet läggs till handlingarna utan vidare åtgärd.

Sammanfattning av ärendet

Naturreservatet Rya åsar bildades 2001 och omfattar 550 ha. Den 3 juni 2019 tog Kommunstyrelsen beslut om att pröva möjligheten att utöka Rya åsar. Utökningen gäller ett område vid den före detta skidbacken "Björbobacken" som ligger insprängt mitt i reservatet. Denna yta på cirka 12 ha undantogs när reservatet bildades på grund av pågående skidverksamhet. Skidverksamheten är sedan länge avslutad och området har varit en skräpig yta under många år. I Björbostugan finns idag verksamheten Gröna Vägen Framåt (rehabilitering). Det är en av anledningarna till att naturreservatets huvudentré flyttats. Den nya entrén kommer att ha fler parkeringsplatser och även ställplatser för husbil. Härifrån utgår flera vandringsleder. Entrén har särskilt fokuserat på barnaktiviteter och här kommer att finnas en kortare aktivitetsbaserad slinga för barn, "lekhus" och pulkabacke. Naturreservatet utökas med det område väster om Almenäsvägen som idag inte ingår i reservatet (skidbacken, området vid Björbostugan och tillfartsvägen "Björbobacken"). Det säkerställer att området kan skötas för att få högre natur-

Kommunfullmäktige

och rekreationsvärden än det har idag. Entrén till reservatet blir bättre och görs mer tillgänglig. Kommunen är markägare till hela området som blir inkluderat i det befintliga naturreservatet.

LONA-bidrag på 250.000 kr har erhållits för att utöka reservatet.

Det tillkommande området kommer att ha många funktioner och teknik i området som kräver mycket tillsyn, städning och skötsel. Exempelvis grillplatser, parkering, vandrings slinga för barn, tillgänglighetsanpassad toalett och belysning. Tekniska förvaltningen har beräknat den årliga driften för utökningen av naturreservatet till 300.000 kr, se beslutsunderlag "Finansiering" för detaljerad budget.

Föreskrifterna som gäller för Naturreservatet Rya åsar ska gälla även för det utökade området. Den tillkommande arealen har indelats i skötselområden. Dessa skötselområden kommer att harmoniseras med de i det befintliga reservatet när skötselplanerna för hela reservatet revideras nästa gång. Den nya skötselplanen har tydliggjort skrivelser om bekämpning av invasiva arter. Dock har ingen budget för invasiva arter lagts till skötselbudgeten. Detta för att det pågår ett arbete med budgetuppdrag 2021 kring ansvarsfördelning av invasiva arter i Borås Stad.

Beslutsunderlag

1. Skötselplan utökning Rya åsar
2. Finansiering utökning Rya åsar
3. Remissammanställning med svar, utökning Rya åsar
4. Översiktskarta Utökning av Naturreservat Rya åsar
5. Detaljkarta Utökning av Naturreservat Rya åsar

Yrkanden

Kristian Silbvers (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas reservation i Kommunstyrelsen.

Kerstin Hermansson (C), Magnus Sjö Dahl (KD) och Annette Carlson (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på bifall dels till Kommunstyrelsens förslag och dels till reservationen i Kommunstyrelsen och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad.

Kommunstyrelsen

§ 293

Dnr KS 2019-00462 3.2.1.4

Utöka naturreservatet Rya åsar

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar med 11 röster mot 2 föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Utöka Naturreservatet Rya åsar.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) till förmån för sitt yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Naturreservatet Rya åsar bildades 2001 och omfattar 550 ha. Den 3 juni 2019 tog Kommunstyrelsen beslut om att pröva möjligheten att utöka Rya åsar. Utökningen gäller ett område vid den före detta skidbacken "Björbobacken" som ligger insprängt mitt i reservatet. Denna yta på cirka 12 ha undantogs när reservatet bildades på grund av pågående skidverksamhet. Skidverksamheten är sedan länge avslutad och området har varit en skräpig yta under många år. I Björbostugan finns idag verksamheten Gröna Vägen Framåt (rehabilitering). Det är en av anledningarna till att naturreservatets huvudentré flyttats. Den nya entrén kommer att ha fler parkeringsplatser och även ställplatser för husbil. Härifrån utgår flera vandringsleder. Entrén har särskilt fokuserat på barnaktiviteter och här kommer att finnas en kortare aktivitetsbaserad slinga för barn, "lekhus" och pulkabacke.

Naturreservatet utökas med det område väster om Almenäsvägen som idag inte ingår i reservatet (skidbacken, området vid Björbostugan och tillfartsvägen "Björbobacken"). Det säkerställer att området kan skötas för att få högre natur- och rekreationsvärden än det har idag. Entrén till reservatet blir bättre och görs mer tillgänglig. Kommunen är markägare till hela området som blir inkluderat i det befintliga naturreservatet.

LONA-bidrag på 250.000 kr har erhållits för att utöka reservatet.

Det tillkommande området kommer att ha många funktioner och teknik i området som kräver mycket tillsyn, städning och skötsel. Exempelvis grillplatser, parkering, vandrings slinga för barn, tillgänglighetsanpassad toalett och belysning. Tekniska förvaltningen har beräknat den årliga driften för utökningen av naturreservatet till 300.000 kr, se beslutsunderlag "Finansiering" för detaljerad budget.

Föreskrifterna som gäller för Naturreservatet Rya åsar ska gälla även för det utökade området. Den tillkommande arealen har indelats i skötselområden. Dessa skötselområden kommer att harmoniseras med de i det befintliga reservatet när skötselplanerna för hela reservatet revideras nästa gång. Den nya skötselplanen har tydliggjort skrivelser om bekämpning av invasiva arter. Dock

Kommunstyrelsen

har ingen budget för invasiva arter lagts till skötselbudgeten. Detta för att det pågår ett arbete med budgetuppdrag 2021 kring ansvarsfördelning av invasiva arter i Borås Stad.

Beslutsunderlag

1. Skötselplan utökning Rya åsar
2. Finansiering utökning Rya åsar
3. Remissammanställning med svar, utökning Rya åsar
4. Översiktskarta Utökning av Naturreservat Rya åsar
5. Detaljkarta Utökning av Naturreservat Rya åsar

Förslag och yrkanden

Kommunalrådet Kerstin Hermansson (C) har föreslagit att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige beslutar: Utöka Naturreservatet Rya åsar.

Kommunalrådet Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) yrkar att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta: Kommunstyrelsen beslutar att ärendet läggs till handlingarna utan vidare åtgärd, se bilaga.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på bifall dels till Kerstin Hermanssons (C) förslag och dels till Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) yrkande och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad. Votering begärs.

Följande voteringsproposition föreslås och godkänns: ”Den som bifaller Kerstin Hermanssons (C) förslag röstar ja, den som ej vill röstar nej; vinner nej har Kommunstyrelsen beslutat enligt Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) yrkande.

Omröstning

Vid omröstning röstar ja av Hasse Ikävalko (M), Rose-Marie Liljenby Andersson (S), Ylva Lengberg (S), Niklas Arvidsson (KD), Anna Svalander (L), Per Carlsson (S), Tom Andersson (MP), Ida Legnemark (V), Kerstin Hermansson (C), Annette Carlson (M) och Ulf Olsson (S) samt nej av Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD).

Kommunfullmäktige

Utökning av naturreservatet Rya åsar.

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet läggs till handlingarna utan vidare åtgärd.

Ärendet i sin helhet

Naturreservatet Rya åsar bildades 2001 och omfattar 550 ha. Den 3 juni 2019 tog Kommunstyrelsen beslut om att pröva möjligheten att utöka Rya åsar.

Utökningen gäller ett område vid den före detta skidbacken "Björbobacken" som ligger insprängt mitt i reservatet. Denna yta på cirka 12 ha undantogs när reservatet bildades på grund av pågående skidverksamhet. Skidverksamheten är sedan länge avslutad och området har varit en skräpig yta under många år.

Ett hållbart skogsbruk som erbjuder stor mångfald och variationsrikedom bland levande organismer av olika ursprung och komplexa ekosystem är en ödesfråga för vår tid. Detta står inte i motsats till ett produktivt skogsbruk där ekonomin är ledstjärnan. Tvärt om så är resultatet från ett sådant skogsbruk avgörande för att mänskligheten ska ha tillgång till hållbara material och resurser som ersätter miljöbelastande alternativ, samtidigt som de fungerar som koldioxidbanker. Ett bra arbete resulterar även i god ekonomisk avkastning.

Att miljö, resursproduktion och ekonomi hänger samman är den enda hållbara vägen framåt. Ett naturreservat uppfyller inte alla tre punkter och är därmed inte en hållbar väg framåt. Tvärt om så försvårar naturreservat vår utveckling och omställning då den saknar fokus på att leverera användbara resurser. Samtidigt beräknar Tekniska förvaltningen att denna mindre yta (12 ha) istället för att leverera intäkter till staden kommer kosta staden 300 000 kronor per år. I stället för att stärka Borås stads ekonomi och därmed förutsättningar för att göra insatser för både människor och miljö, kommer den föreslagna åtgärden ta resurser från dessa saker på ett ohållbart sätt.

Borås stad skall bedriva ett aktivt skogsbruk med stor biodiversitet som levererar hållbara resurser samt har ekonomin som ledstjärna. Därför anser Kommunstyrelsen att konceptet naturreservat motverkar stadens intentioner och att ärendet därför läggs till handlingarna utan vidare åtgärd.

Beslutsunderlag

1. Skötselplan utökning Rya åsar
2. Finansiering utökning Rya åsar
3. Remissammanställning med svar, utökning Rya åsar
4. Översiktskarta Utökning av Naturreservat Rya åsar
5. Detaljkarta Utökning av Naturreservat Rya åsar

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Tekniska nämnden, TEK.diarium@boras.se
2. Miljö och konsumentnämnden, mknamnd@boras.se
3. Fritids- och folkhälsonämnden, fritidfolkhalsa@boras.se
4. Lokalförsörjningsnämnden, Ln.diarium@boras.se
5. Samhällsbyggnadsnämnden, samhallsbyggnad@boras.se
6. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, vastragotland@lansstyrelsen.se
7. Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
8. Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
9. Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

För Sverigedemokraterna,

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Grönt raster = befintligt reservat

Finansiering av utökningen av Naturreservatet Rya åsar

Bilaga 2

Utökningen av naturreservatet Rya åsar har varit ett lokalt naturvårdsprojekt med en budgeterad kostnad på 500 000 kr varav hälften finansierats av Borås Stad och hälften med statliga medel.

Borås Stad har garanterat den fortsatta skötseln av de nya skötselområden som naturreservatet Rya åsar utökats med. Det är en förutsättning för att erhålla de statliga bidraget för lokala naturvårdsprojekt. Kostnaden för den kommande driften har beräknats och redovisas i nedanstående diagram.

Tekniska förvaltningen sköter Borås Stads kommunala naturreservat. Kostnader och intäkter för ”skogsskötsel” ingår inte i nedanstående kalkyl.

Åtgärd	Årlig drift (kr)
Parkeringsplatser, ställplatser för husbil, sophämtning, städning, vägar	70 000
Belysning	40 000
Toalett (tillgänglighetsanpassad)	30 000
Naturvårdsåtgärder, planteringar och hägn	40 000
Informationsplats, lekhus, bord- och bänkar, grillplatser, vandringsled, barnslinga, pulkabacke	110 000
Informationstavlor och broschyrer	10 000
Bekämpning av invasiva arter	0
Totalt	300 000

Skötselplan för utökad del av Naturreservatet Rya åsar

Borås Stad, Kommunstyrelsen, xx augusti 2021

Beskrivning

Markslagsfördelning på tillkommande areal

Reservatsarea 12,6 hektar

Markslag	Hektar
Vattenområde	0,1
Åker och hagmark	0,0
Våtmark	0,0
Kraftledning	0,0
Skog (barrskog)	2,9
Gator/vägområde	1,5
Tomt	0,6
Övrigt*	7,5

* Gamla skidbacken - idag huvudsakligen bevuxen med yngre lövskog.

Mål och riktlinjer för skötseln

Mål och riktlinjer för skötseln är samma som i den gällande skötselplanen för Rya åsar. En utförlig beskrivning av klasserna finns i den gamla skötselplanen. Klasserna är:

LF. Lövskog med fri utveckling
LS. Lövskog med skötsel
LR. Områden som restaureras till lövskog
BF. Barr- och blandskog med fri utveckling
BÖ. Barr- och blandskog med skötsel under en övergångsperiod
BS. Barr- och blandskog med skötsel
NÄ. Naturlig äng
NB. Naturbetesmark (hagmark)
UB. Utmarksbete
Å. Åkermark
T. Tomtmark
VF. Våtmarker med fri utveckling
S. Sjöar
D. Damm
U. Utsiktsplats
K. Kraftledningsgata

Skötselområden

Nr: 7:5 Björbobacken (vägen)

Areal: 1,5 hektar

Naturtyp: Övrigt (gata/vägområde och parkering)

Områdesspecifika mål

Tillfart till huvudentrén från Almenäsvägen.

Beskrivning

Asfalterad väg upp till grusbelagd plan. Parkering och ställplats för husbilar. Belysning finns.

Tidigare markanvändning och kulturhistoriska spår

Östra delen är hör samman med fornlämningen i Björbo hage L1966:2131 (RAÄ-nummer Borås 7:1). Det är fossil åkermark med röjningsrösen.

Särskilt intressanta arter

-

Invasiva arter

Parkslide

Skötsel

- Vägen ska vara farbar hela året.
- Normalt underhåll av befintlig väg får utföras utan hinder av föreskriften A2. Fornlämningen får inte skadas.
- Träd och grenar som utgör en säkerhetsrisk får avlägsnas utan hinder av föreskrift A9.
- Belysningsstolpar får sättas upp och markarbeten för strömförsörjning får genomföras.
- Drift och underhåll på Parkeringsplats information, bord och bänkar på en eller flera platser.
- Invasiva arter ska utrotas, bekämpas eller förhindras att spridas.
- Tillåtet att bygga informationsplats "naturrum" eller liknande.
- Tillåtet att bygga permanent toalett.
- Tillåtet att dra fram el och vatten.

Nr: 7:6 Björbostugan

Areal: 0,6 hektar

Naturtyp: Tomt

Områdesspecifika mål

Verksamheter som inte påverkar reservatet negativt ska kunna fortsätta och utvecklas i riktning med reservatets syften.

Beskrivning

Björbostugan ligger i detta område och IFK Borås hade tidigare sitt kontor här. I Björbostugan bedrivs rehabiliteringsverksamheten "Gröna Vägen Framåt". Byggnaden Björbostugan ingår inte i reservatet.

Tidigare markanvändning och kulturhistoriska spår

På 1890-97 års häradslista är området ängsmark.

I 1936 års skogsbruksplan är området betesmark.

Särskilt intressanta arter

-

Invasiva arter

Blekbalam, blomsterlupin, jättebalsamin, kanadensiskt gullris och parkslide

Skötsel

- Sköts som tomtmark (I)
- Om verksamheten så kräver kan ytterligare parkeringsplats anläggas.
- Attraktiv gårdsmiljö
- Invasiva arter ska utrotas, bekämpas eller förhindras att spridas.
- Träd och grenar som utgör en säkerhetsrisk för byggnader och tomter får avlägsnas utan hinder av föreskrift A9.

Nr: 7:7 Björbobaeken

Areal: 10,4 hektar

Naturtyp: Ung lövskog, barrskog/övrig mark

Områdesspecifika mål

Att skapa en varierad lövskog och främja friluftsliv och friluftaktiviteter. Vid nästa revidering av skötselplanen justeras områdesgränsen och barrskogsarealen överförs till område 5:2 och/eller 8:1 och delområden för lövskog och entré/aktivitetsområde markeras.

Beskrivning

Idag huvudsakligen en ungskog med framförallt björk (7,5 ha) .

En kulle med äldre barrskog finns också (2,9 ha).

Området fungerar tillsammans med parkeringen (område 7:5) som entréområde till naturreservatet.

Längst i öster mot Björbobaeken och Björbostugan finns en stor ask med en omkrets på 334 cm. Den är med i länsstyrelsens inventering ”skyddsvärda träd”.

Tidigare markanvändning och kulturhistoriska spår

På 1890-97 års häradslista är området granskog med visst lövinslag i främst den östra delen.

I 1936 års skogsbruksplan är det högre belägna partiet i väster ett 80-85-årigt granbestånd med inslag av tall och björk.

I mellersta delen rann en bäck. I detta område var skogen olikåldrig med tall, gran, björk och al.

I öster fanns ett 20-årigt granbestånd med björkinblandning.

Särskilt intressanta arter

-

Invasiva arter

Parkslide, jättebalsamin

Skötsel

- Barr- och blandskog med skötsel (BS).
- Utsiktsplats (U).
- Åtgärder görs vid behov för att gynna den stora asken som är med i länsstyrelsens inventering.
- Detta blir reservatets nya huvudentré (ersätter entrén vid Björbostugan).
- Startpunkt för markerade spår.
- Parkeringsplatser, information, utsiktstorn, lekhus (barnslingan), grillplatser samt bord och bänkar.
- Informationsmaterial om reservatet ska finnas tillgängligt.
- Tillåtet att bygga informationsplats ”naturrum” eller liknande.
- Tillåtet att bygga permanent toalett.
- Tillåtet att dra fram el och vatten.
- Tillåtet att ordna anläggningar för friluftsliv och friluftaktiviteter.
- Invasiva arter ska utrotas, bekämpas eller förhindras att spridas.

Nr: 7:8 Dammen

Areal: 0,1 hektar

Naturtyp: Damm.

Områdesspecifika mål

Bibehålla befintlig damm.

Beskrivning

En grävd damm finns här.

Tidigare markanvändning och kulturhistoriska spår

Se 7:7. Anlagd damm för att förse Björbobacken med vatten till snökanonerna.

Särskilt intressanta arter

-

Invasiva arter

-

Skötsel

- Damm (D)
- Skötsel av dammen kan behövas för att behålla den öppen. Det är tillåtet att muddra eller slå vass för att den inte ska växa igen.
- Invasiva arter ska utrotas, bekämpas eller förhindras att spridas.

Litteratur

Kartor

Karta över Borås Stads Skogar – Rydakomplexet. Statens reproduktionsanstalt 1939.

Älvsborgs Länsmuseum (nytryck 1988) Konzeptblad till ekonomisk karta framställd av
; allmänna kartverk. Fältmätning 1890-1897. Västergötlands Tryckeri AB.

Foton

Fotografierna är tagna av Kjell Johansson under 2019.

BORÅS STAD

Mia Magnusson
Handläggare
033 357098

Remissammanställning utökning av naturreservatet Rya åsar.

Inkomna yttranden i sammanfattning

Alla inkomna yttrande tillstyrker förslaget eller avstår från att yttra sig. Länsstyrelsen tar inte ställning och har en del synpunkter och råd inför det fortsatta arbetet, Fritids- och folkhälsonämnden vill gärna att det under ordnade former även fortsättningsvis ges möjlighet att anordna olika typer av sportevenemang. Lokalförsörjningsnämnden ser positivt på att tillgängligheten förbättras. Samhällsbyggnadsnämnden ser detta som en ny möjlig entré till området. Västergötlands Ornitologiska Förening tycker att hela Rya åsen borde skyddas i form av en reservatsbildning och har en del andra synpunkter med syfte att förbättra för fågellivet.

En del synpunkter står emot varann men inga leder till stora förändringar av förslaget utan endast mindre kompletteringar och revideringar har varit nödvändiga.

Nämnder

Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämnden tillstyrker yttrande över ”Utökning av naturreservatet Rya åsar”.

Inom ramen för Fritids- och folkhälsonämndens ansvarsområde finns även föreningsverksamhet och idrottsevenemang. Därför vill Fritids- och folkhälsonämndens att det under ordnade former även fortsättningsvis ges möjlighet att anordna olika typer av evenemang, inom verksamheter såsom längdskidor, orientering, vandring, cykelsport med mera. Dessa evenemang planeras i samråd med Fritids- och folkhälsoförvaltningen och Tekniska förvaltningen.

Kommentar: Många tävlingar och evenemang behöver oftast inte begära dispens enligt naturreservatsföreskrifterna utan kan få tillstånd. Ett skötselråd som består av representanter från Stadsledningskansliet, Miljöförvaltningen och Tekniska förvaltningen bereder ärenden och avdelningschefen för Park- och skogsavdelningen på Tekniska förvaltningen fattar beslut.

I målet för Björbobacken som är den största delen av utökningen betonas särskilt vikten av att främja friluftsliv och friluftaktiviteter.

Lokalförsörjningsnämnden

Tillstyrker förslaget och ser särskilt positivt på att hänsyn tagits till tillgänglighetsaspekten avseende WC.

Miljö- och konsumentnämnden

Miljö- och konsumentnämnden ser positivt på att utöka reservatet Rya åsar med det föreslagna området. Det ger en mer sammanhållen natur, en fin entré och möjlighet till en mer ändamålsenlig skötsel av området. Inom området växer minst fem invasiva arter, parkslide, jättebalsamin, kanadensiskt gullris, blomsterlupin och blekbalsamin. I skötselplanen nämns endast parkslide och jättebalsamin men även övriga invasiva arter behöver nämnas och skötselinstruktionen för invasiva arter bör vara tydligare.

Skötselinstruktionen ska istället vara att: Invasiva arter ska bekämpas och spridning ska begränsas genom att genomföra de åtgärder som är bäst utifrån naturvårdsverkets metodkatalog för bekämpning av invasiva främmande arter och i övrigt följa de lagar, råd och instruktioner som finns kring hanteringen av invasiva främmande arter. Det krävs troligen även en högre årlig kostnad om skötseln av invasiva arter även ska täcka bekämpning av gullris och blomsterlupin.

Det bör förtydligas någonstans vad som är syftet med att utöka reservatet med dessa delar.

När skötselplanen för reservatet som helhet ska revideras längre fram bör texter om invasiva främmande arter tas fram för reservatets alla delar. Kanske bör skötselinstruktioner för invasiva främmande arter hanteras på en övergripande nivå i kommande skötselplan och i vissa fall specificerat för ett särskilt delområde om det behövs någon särskild insats där.

Kommentar: Under rubrikerna särskilt intressanta arter och invasiva arter kompletteras artlistorna med ny information. Åtgärderna justeras så att invasiva arter ska utrotas, bekämpas eller förhindras att spridas. Tilldelning av medel styr i vilken omfattning det kan ske. Vilka metoder som används får förvaltaren besluta. Metoder förändras och det måste vara kostnadseffektivt och rymmas inom de ekonomiska ramarna. Miljöförvaltningen ingår i skötselrådet för de kommunala naturreservaten.

Syftet för den nya delen som ska ingå i reservatet är samma som för det övriga reservatet. Tanken med utökningen är att utöka befintligt reservat med några nya skötselområden.

Samhällsbyggnadsnämnden

Tillstyrker förslaget och ser positivt på att det här kan bli den nya entrén till området.

Tekniska nämnden

Tillstyrker förslaget

Bolag och Råd**Borås Elnät AB**

Har inget att erinra

Borås Energi och Miljö AB

Tillstyrker förslaget

Extern remissinstans**Länsstyrelsen i Västra Götaland**

Länsstyrelsen är i detta skede förhindrad att ta slutlig ställning i reservatsfrågan eller eventuella intressekonflikter inom reservatet, eftersom Länsstyrelsen är överprövningsinstans om beslut om kommunala naturreservat överklagas. Länsstyrelsen ser positivt på att det befintliga naturreservatet utökas och utvecklas för friluftslivet. Länsstyrelsen anser att det är mycket positivt att Borås Stad arbetar med att bilda och förvalta kommunala naturreservat. Länsstyrelsen anser att förslaget är väl genomarbetat och bör kunna ligga till grund för ett slutligt beslut. Vid bildande av kommunala naturreservat finns möjlighet för kommunen att söka markåtkomstbidrag för marknadsvärdesminskningen av den kommunalt ägda marken som ingår i naturreservatet. Markåtkomstbidrag motsvarande upp till 50% av marknadsvärdesminskningen kan beviljas. Det krävs dock att området som skyddas utgörs av skyddsvärd naturmiljö och bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen.

Vid bildande av kommunala naturreservat finns möjlighet för kommunen att söka markåtkomstbidrag för marknadsvärdesminskningen av den kommunalt ägda marken som ingår i naturreservatet. Markåtkomstbidrag motsvarande upp till 50% av marknadsvärdesminskningen kan beviljas. Det krävs dock att området som skyddas utgörs av skyddsvärd naturmiljö och bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen. Mer information finns på Länsstyrelsens och Naturvårdsverkets hemsidor. Ansökan om markåtkomstbidrag bör sökas innan kommunen beslutar om naturreservatet eller senast 15 månader efter det att beslutet har vunnit laga kraft. Om Borås Stad vill undersöka möjligheten att söka markåtkomstbidrag för utökningen av Rya åsar så kontakta Länsstyrelsens handläggare.

Synpunkter angående förslag till beslut och skötselplan:

- Till beslutet bör finnas en beslutslista där det framgår vilket område som ska läggas till naturreservatet. På denna beslutslista bör det även framgå att Björbostugan inte ingår i reservatet (vilket anges i skötselplanen).
 - I beslutsförslaget framgår det att kommunen planerar att revidera den befintliga skötselplanen och eventuellt också revidera föreskrifterna.
- Länsstyrelsen påminner om att ifall reservatets föreskrifter ska revideras krävs

att nytt beslut fattas för reservatet. Även revidering av skötselplanen kan medföra behov av att se över föreskrifterna och därmed fatta nytt beslut.

- Länsstyrelsen påminner om att när den befintliga skötselplanen revideras framöver så bör under B-föreskrifter anges samtliga skötselåtgärder som kan vara aktuella att utföra inom reservatet. Även anläggande av anordningar och byggnader för friluftslivet bör anges under B-föreskrifterna.
- Länsstyrelsen anser att det är positivt att det finns möjlighet att bekämpa invasiva arter inom det utökade området. Kommunen skulle kunna överväga att i beslutet ange att den möjligheten även ska finnas inom det befintliga naturreservatet.
- I beslutet (under rubriken Administrativa data) anges arealer för markslag som ingår i reservatet. Även i skötselplanen (under rubriken Markslagsfördelning på tillkommande areal) anges arealer för markslag. Det står dock olika arealer och markslag i beslut och skötselplan, vilket är förvirrande. Det skulle vara en fördel om arealer och markslag stämmer överens i beslut och skötselplan. Om några arealer är målarealer snarare än nuvarande arealer och vissa markslag genom reservatskötseln kommer att ändras, så vore det bra att ange detta i skötselplanen.
- Nordost om Björbostugan växer en ask som av Länsstyrelsen är klassad som särskilt skyddsvärt träd. Trädet bör omnämnas i skötselplanen samt eventuella skötselåtgärder som kan behövas för trädet, till exempel bortröjning av igenväxningsvegetation. Vid skötselåtgärder, vägunderhåll och liknande är det viktigt att hänsyn tas så att inte trädet skadas.
- Det finns en fornlämning i form av fossil åkermark. Fornlämningen bör omnämnas i skötselplanen och under skötselåtgärder för område 7.5 bör anges att hänsyn ska tas vid vägunderhåll och liknande åtgärder så att inte fornlämningen skadas.

Kommentar: En beslutslista där det framgår vad som ska införlivas i reservatet ska finnas. Byggnaden Björbostugan ska inte ingå i reservatet men all mark ska ingå. Översyn av arealerna ska ske. Hantering av invasiva arter kan redan idag ske inom ramen för gällande naturreservatsbestämmelser men ska förtydligas i kommande revidering. Skötselplanen korrigeras även gällande den särskilt skyddsvärda asken och fornlämningen.

Hav- och vattenmyndigheten

Tillstyrker förslaget

Skogsstyrelsen i Borås

Har inget att erinra

Sveriges Geologiska undersökning

Avstår från att yttra sig

Västergötlands Ornitologiska Förening

Vi har med intresse tagit del av underlaget och skötselplan som föreslås väl uppfylla kraven.

- Vi anser att de invasiva arterna parkslide och jättebalsamin måste bekämpas med kraft! Här behöver skrivelserna bli kraftfullare och det ekonomiska anslaget utökas.
- Området vid Björbobackens fot har under lång tid används för att dumpa trädgårdsavfall. Denna dumpning måste upphöra!
- Björbobacken – och omgivande skogsområden (naturreservat) – används till att köra med mountainbike och terränggående fordon så som crossmotorcyklar, mountainbikes med elmotor samt fyrhjulingar. Detta sliter hårt på stigar och själva backen. Vi anser att även detta måste upphöra.
- För att gynna fågellivet i denna utvidgning skulle det vara önskvärt att plantera rönn och oxel och hålla undan barrväxter.
- Vi föreslår även att en damm skapas i anslutning till entrén. Den skulle bli bra för diverse insekter och groddjur.
- Vi medverkar gärna i skapandet av informationsskyltar genom att bidra med expertis rörande områdets fågelliv. Det finns även många goda fotografier bland oss som kan bidra med foton på fåglar som noteras regelbundet i området. Vi vill understryka vikten av att större sammanhängande områden bevaras. Då hela Rya ås hyser ett mycket rikt fågelliv (med till exempel ett rikt utbud häckande rovfåglar, ugglor, hackspettar, järpe och nötkråka) anser vi att hela åsen borde skyddas i form av en reservatsbildning. Denna borde sträcka sig från Fristad i norr, till Bredared och ner mot nuvarande reservat och knyts ihop med detta. På detta sätt hade områdets värdefulla natur skyddats mot exploatering och andra intrång.

Kommentar: Samtidigt som beslutet tas i Kommunfullmäktige om att utöka naturreservatet Rya åsar kommer det att finnas med ett äskande om utökade ramar för att sköta de tillkommande ytorna. Ett separat uppdrag finns för att utreda hur kommunen ska bekämpa invasiva arter. Brott mot lagar och förordningar är en sak för polisen. I målet för Björbobacken som är den största ytan i utökningen är målet att skapa en varierad lövskog. Det är värdefullt med ett bra samarbete med de ideella föreningarna och möjligheten att få tillgång till fotografier till informationsmaterial har utnyttjats vid flera tillfällen.